

**Regulamin wycieczek szkolnych
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Gorzędowie**

Podstawy prawne:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1055).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 2014 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1476).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w Publicznych i Niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późniejszymi zmianami).

Zasady ogólne.

§ 1.

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Gorzędowie zwana dalej szkołą, organizuje dla swoich uczniów krajoznawstwo i turystykę w formach:

- 1) wycieczek przedmiotowych - inicjowanych i realizowanych przez nauczycieli w celu uzupełnienia programu wychowania przedszkolnego albo programu nauczania w ramach jednego lub kilku przedmiotów;
 - 2) wycieczek krajoznawczo-turystycznych o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, organizowanych w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce;
 - 3) specjalistycznych wycieczek krajoznawczo-turystycznych, w których udział wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, a program wycieczki przewiduje intensywną aktywność turystyczną, fizyczną lub długodystansowość na szlakach turystycznych, zwanych dalej „wycieczkami”.
2. Szkoła w organizowaniu wycieczek może współdziałać ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których przedmiotem działalności jest krajoznawstwo i turystyka.
 3. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki ma na celu:

- 1) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
- 2) poznawanie kultury i języka innych państw;
- 3) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
- 4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
- 5) upowszechnianie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
- 6) upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej;
- 7) poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;
- 8) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej;
- 9) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach np.:
 - a) korzystania ze środków komunikacji publicznej,
 - b) odwiedzając obiekty muzealne, galerie,
 - c) zwiedzając obiekty przyrodnicze (Parki Narodowe, lasy),
 - d) korzystania z kąpielisk i akwenów wodnych,
 - e) zwiedzania terenów górskich.
4. Wycieczki organizowane są w trakcie roku szkolnego, w szczególności w ramach zajęć dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczych, z wyjątkiem okresu ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej.
5. Organizację i program wycieczki dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, kondycji, sprawności fizycznej i umiejętności.

Warunki i sposób organizowania przez Zespół krajoznawstwa i turystyki.

§ 2.

1. Wycieczki oraz inne formy turystyki szkolnej mają charakter edukacyjny i wychowawczy.
2. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
 - 1) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
 - 2) poznawanie kultury i języka innych państw;
 - 3) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - 4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
 - 5) upowszechnianie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy

o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody;

6) upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej;

7) poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;

8) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej;

9) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

2. Organizację i program wycieczki dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, kondycji, sprawności fizycznej i umiejętności.

3. Nauczyciele są zobowiązani do zgłoszenia i uzgodnienia każdej wycieczki wyjazdowej lub krajoznawczej z dyrektorem Zespołu na tydzień przed wycieczką.

4. Zgodę na zorganizowanie wycieczki wyraża dyrektor Zespołu, zatwierdzając kartę wycieczki.

5. Wzór karty wycieczki określa załącznik do rozporządzenia M EN z dnia 25 maja 2018 r.
- załącznik nr 1.

6. Do karty wycieczki kierownik wycieczki dołącza listę uczniów biorących udział w wycieczce, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia. Listę uczniów podpisuje dyrektor Zespołu.

7. Zgoda rodziców na udział w wycieczce ucznia niepełnoletniego jest wyrażana w formie pisemnej.

8. Trzy dni przed wycieczką nauczyciel przedstawia dyrektorowi do zatwierdzenia komplet dokumentów zawierający kartę wycieczki z załącznikami:

- plan wycieczki,
- listę uczestników,
- liczbę opiekunów z telefonem kontaktowym,
- oświadczenia podpisane przez rodziców/prawnych opiekunów,

9. Wycieczka jest odnotowana w dzienniku zajęć.

10. W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.

11. W przypadku wycieczki organizowanej za granicą:

1) Dyrektor Zespołu jest obowiązany poinformować organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o organizowaniu takiej wycieczki, przekazując kartę wycieczki, dyrektor Zespołu nie przekazuje listy uczniów uczestniczących w wycieczce;

- 2) szkoła ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce, o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów;
- 3) kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun wycieczki zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym.
10. Dyrektor Zespołu wyznacza kierownika i opiekunów wycieczki spośród pracowników pedagogicznych Zespołu.
11. W zależności od celu i programu wycieczki opiekunem wycieczki może być także osoba niebędąca pracownikiem pedagogicznym Zespołu, wyznaczona przez dyrektora Zespołu.
12. W przypadku specjalistycznej wycieczki krajoznawczo-turystycznej, kierownik i opiekunowie wycieczki są obowiązani posiadać udokumentowane przygotowanie zapewniające bezpieczną realizację programu wycieczki.

Zadania kierownika wycieczki i opiekuna wycieczki.

§ 3.

1. Dyrektor wyznacza kierownika i opiekunów wycieczki spośród pracowników pedagogicznych Zespołu.
2. Funkcja kierownika wycieczki i opiekuna wycieczki może być pełniona przez jedną osobę, jeśli dyrektor Zespołu wyrazi na to zgodę.
3. W zależności od celu i programu wycieczki opiekunem wycieczki może być także osoba nie będąca pracownikiem pedagogicznym szkoły, wyznaczona przez dyrektora Zespołu.
4. W przypadku specjalistycznej wycieczki kierownik wycieczki i opiekunowie są obowiązani posiadać udokumentowane przygotowanie zapewniające bezpieczną realizację programu wycieczki.

§ 4.

1. Kierownik wycieczki:
 - 1) opracowuje program i regulamin wycieczki;
 - 2) zapoznaje uczniów, rodziców i opiekunów wycieczki z programem i regulaminem wycieczki oraz informuje ich o celu i trasie wycieczki;
 - 3) zapewnia warunki do pełnej realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu oraz sprawuje nadzór w tym zakresie;

- 4) zapoznaje uczniów i opiekunów wycieczki z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania;
- 5) określa zadania opiekunów wycieczki w zakresie realizacji programu wycieczki oraz zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczniom;
- 6) nadzoruje zaopatrzenie uczniów i opiekunów wycieczki w odpowiedni sprzęt, wyposażenie oraz apteczkę pierwszej pomocy;
- 7) organizuje i nadzoruje transport, wyżywienie i noclegi dla uczniów i opiekunów wycieczki;
- 8) dokonuje podziału zadań wśród uczniów;
- 9) dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki;
- 10) dokonuje podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu i informuje o tym dyrektora Zespołu i rodziców.

§ 5.

1. Opiekun wycieczki:

- 1) sprawuje opiekę nad powierzonymi mu uczniami;
- 2) współdziała z kierownikiem wycieczki w zakresie realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu;
- 3) sprawuje nadzór nad przestrzeganiem regulaminu wycieczki przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
- 4) nadzoruje wykonywanie zadań przydzielonych uczniom;
- 5) wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika wycieczki..

2. Dyrektor Zespołu może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki.

Uczestnicy wycieczki

§ 6.

1. Uczestnikami wycieczki organizowanej przez szkołę są jego uczniowie.
2. Wychowawca klasy przed rozpoczęciem wycieczki zapoznaje uczniów z zasadami obowiązującymi na wycieczkach – regulamin zachowania się podczas wycieczek i zobowiązuje do ich przestrzegania, co uczniowie potwierdzają własnoręcznym podpisem.
3. Podczas wycieczki uczniowie są zobowiązani:
 - 1) zachowywać się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny;
 - 2) stosować się do poleceń, zakazów i nakazów opiekunów i przewodników;

- 3) nie oddalać się od grupy bez uprzedniego zgłoszenia opiekunowi i uzyskania od niego odpowiedniego zezwolenia;
 - 4) przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w miejscach, w których może grozić jakiejkolwiek niebezpieczeństwo;
 - 5) uczestniczyć w zajęciach przewidzianych w programie wycieczki;
 - 6) pozostawiać po sobie czystość i porządek;
 - 7) kulturalnie odnosić się do wszystkich biorących udział w wycieczce oraz innych osób;
 - 8) traktować z należytym respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne;
 - 9) nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt;
 - 10) dbać o dobre imię własne i szkoły;
 - 11) wszystkie zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo uczestników zgłaszać opiekunom;
 - 12) w miejscach noclegowych postępować zgodnie z obowiązującym tam regulaminem;
 - 13) przestrzegać godzin ciszy nocnej;
 - 14) posiadać przy sobie ważną legitymację szkolną;
 - 15) poinformować kierownika wycieczki o ewentualnych dolegliwościach.
4. Wobec uczniów naruszających zasady określone przez wychowawcę dyrektor może zastosować kary ujęte w Statucie szkoły.

Zasady organizacji wycieczek:

§ 7.

1. Dla zapewnienia uczestnikom wycieczek pełnego bezpieczeństwa konieczne jest przydzielenie opiekunów spośród nauczycieli według następujących zasad:
 - 1) jeden opiekun na 9 uczestników przy przejazdach kolejowych,
 - 2) jeden opiekun na 5 uczestników na szlakach wodnych w Tatrach,
 - 3) jeden opiekun na 10 osób, w innego rodzaju wycieczkach,
 - 4) dwóch opiekunów na 30 osób podczas wycieczek przedmiotowych w miejscu, które jest siedzibą szkoły (w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu),
 - 5) jeden opiekun na 10 uczniów, przy wyjściu lub przy wyjeździe autobusem poza miejscowość, która jest siedzibą szkoły,
 - 6) jeden opiekun na 10 osób na wycieczki górskie,
 - 7) jeden opiekun na 5 uczestników na wycieczkach wysokogórskich (o wysokości ponad 1000 m n. p. m.). Wycieczki te muszą korzystać z usług przewodników górskich,

- 8) jeden opiekun na 7 osób na wycieczkach rowerowych (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób).
 - 9) jeżeli w grupie są uczniowie niepełnosprawni, niezależnie od rodzaju wycieczki, powinien być zapewniony dodatkowy opiekun zajmujący się maksymalnie pięcioma uczniami z orzeczeniem o niepełnosprawności.
 2. Kierownik wycieczki nie jest liczony jako opiekun grupy.
 3. Wycieczki piesze nizinne i podgórskie (do wysokości 600 m. n. p. m. np.: Pogórze, Góry Świętokrzyskie), mogą być organizowane dla uczestników od lat 6 przy uwzględnieniu 3-5 godzin dziennego marszu.
 4. Organizując wycieczki autokarowe do dużych miast, teatrów, muzeum, pomników kultury – nie musi się brać pod uwagę wieku uczestników. Uwzględnić natomiast należy relację pomiędzy poziomem umysłowym, inteligencją ucznia, a tematem do realizacji podczas wycieczki.
 5. W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie, którzy posiadają kartę rowerową. Długość trasy do 50 km dziennie. Z tyłu i przodu bezwzględnie jadą osoby dorosłe. Przerwa między grupami co najmniej 150 m. Oznaczenia: z przodu biała chorągiewka, z tyłu wysunięty lizak zamontowany przy siodełku rowerowym.
 6. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
 7. Opiekunowie powinni sprawdzać stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz po przybyciu do punktu docelowego.
 8. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi.
 9. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
 10. W przypadku zaginięcia - uczeń (uczniowie) bezwzględnie pozostaje w miejscu zaginięcia.
- Kierownik wycieczki w tej sytuacji zobowiązany jest do przestrzegania zasad:
- 1) miasto – uczeń zna miejsce postoju, plan dnia, zawiadamiamy policję, dyrektora szkoły, rodziców;
 - 2) szlak turystyczny - uczeń wie, dokąd idziemy, zna kolor szlaku i docelowe schronisko, zawiadamiamy GOPR, schronisko, dyrektora szkoły, rodziców.
11. Zgodę na wyjazd zagraniczny wydaje dyrektor Zespołu po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Zawiadomienie powinno

zawierać: nazwę kraju, czas pobytu, program pobytu, imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów, listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku.

12. Dla wychowanków przedszkola i uczniów klas I – III organizuje się wycieczki 1- dniowe.

13. Dla uczniów klas IV – VIII mogą być organizowane wycieczki 1, 2 lub 3- dniowe.

14. Dopuszcza się możliwość organizowania zielonej szkoły zgodnie z przepisami.

15. Miejscem zbiórki wychowanków i uczniów rozpoczynającym i kończącym wycieczkę jest plac Zespołu, skąd uczniowie udają się do domu wyłącznie pod opieką rodziców lub opiekunów.

16. W przypadku niestawienia się rodzica lub opiekuna, kierownik wycieczki jest zobowiązany zapewnić bezpieczny powrót dziecka do domu.

17. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych biorą udział w zajęciach z klasą wskazaną przez dyrektora.

18. Kierownik wycieczki może zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.

19. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

§ 8.

1. Zgody na przeprowadzenie wycieczki udziela dyrektor Zespołu lub upoważniona przez niego osoba.

2. Jeżeli wycieczka przedmiotowa ma odbyć się podczas planowej lekcji danego przedmiotu należy zgłosić dyrektorowi lub jego zastępcy zamiar wyjścia poza teren szkoły, a następnie odnotować fakt przeprowadzenia wycieczki w dzienniku lekcyjnym oraz w rejestrze wycieczek znajdującym się w pokoju nauczycielskim.

3. Organizacja i program wycieczek i imprez powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.

4. Wycieczka lub impreza powinna być należycie przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym, a także omówiona ze wszystkimi uczestnikami w zakresie celu wycieczki, trasy, harmonogramu i regulaminu.

5. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest plac szkolny, skąd uczniowie pod opieką rodziców udają się do domu.

6. Jako środki transportu dopuszcza się:

1) wynajęty autokar,

- 2) PKP,
- 3) środki komunikacji miejskiej i międzymiastowej,
- 4) busy.

7. Udział uczniów w wycieczkach wymaga pisemnej zgody rodziców bądź prawnych opiekunów. Podpisane oświadczenia przechowuje kierownik wycieczki.

8. Rodzice najpóźniej pięć dni przed wycieczką powinni być pisemnie powiadomieni o:

- 1) miejscu i godzinie zbiórki na wycieczkę,
- 2) miejscu i przewidywanej godzinie powrotu z wycieczki,
- 3) dokładnym adresie pobytu wraz z numerem telefonu,
- 4) przewidywanej trasie wycieczki

9. W wycieczkach nie mogą brać udziału uczniowie w stosunku, do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.

10. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych trwających dłużej niż jeden dzień nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania zdrowotne, uczniowie posiadający orzeczenie o niepełnosprawności ruchowej lub neurologicznej oraz uczniowie wymagający całkowitej opieki w zaspokajaniu podstawowych potrzeb przewyższających wsparcie potrzebne dziecku w danym wieku.

11. Rodzice zobowiązani są poinformować kierownika wycieczki o stanie zdrowia dziecka, prowadzonym leczeniu, ewentualnych alergiach i innych przeciwwskazaniach.

12. Regulamin wycieczki (imprezy) powinien zawierać następujące elementy:

- 1) nazwa imprezy;
- 2) organizator (adres, kontakt imienny);
- 3) termin;
- 4) trasa (kiedy wycieczka kilkudniowa z rozbiem na poszczególne dni);
- 5) odpłatność (ile, do kiedy wpłacać, gdzie wpłacać), co w ramach odpłatności uczestnik będzie miał zagwarantowane;
- 6) wymagania zdrowotne;
- 7) wymagania w zakresie ekwipunku, ubioru;
- 8) zasady obowiązujące na wycieczce (podczas imprezy);
- 9) zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie;

10) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków ich przestrzegania;

13. Rozliczenia kosztów wycieczki dokonuje kierownik wycieczki. Z rozliczeniem zapoznaje dyrektora Zespołu, uczniów oraz ich rodziców. Rozliczenie przechowuje wraz z dokumentacją wycieczki.

Zasady bezpieczeństwa w czasie korzystania ze środków komunikacji

§ 9.

1. Wycieczka autokarowa

- 1) Kierownik wycieczki wsiada pierwszy i ustala kolejność zajmowania miejsc.
- 2) Kierownik wycieczki siada przy drzwiach z przodu autobusu.
- 3) Opiekun wsiada ostatni i zajmuje miejsce z tyłu autokaru przy drzwiach.
- 4) Przed odjazdem należy sprawdzić listę obecności.
- 5) W czasie jazdy uczestnicy wycieczki siedzą na wyznaczonych miejscach.
- 6) Podczas wysiadania z autokaru - pierwszy wysiada opiekun i stojąc przy drzwiach ustawia dzieci, zwraca uwagę aby nie przebiegały przez jezdnię.
- 7) Uczestnicy wycieczki zostawiają porządek w autokarze i zabierają swoje rzeczy.
- 8) Kierownik wysiada ostatni - sprawdza autokar.
- 9) Po wyjściu z autobusu należy uformować grupę i sprawdzić listę obecności.

2. Zasady dotyczące jazdy autobusem miejskim, pociągiem, metrem i tramwajem.

- 1) W porozumieniu z kierownikiem pociągu należy zabezpieczyć drzwi w wagonie w którym jadą dzieci.
- 2) Jeżeli konieczny jest podział uczestników wycieczki na grupy - należy dokonać wcześniej i ustalić zasady.
- 3) W każdym przedziale powinna znajdować się dorosła osoba.
- 4) Kierownik wycieczki wsiada pierwszy, rozdziela dzieci i opiekunów w przedziałach, sprawdza listę obecności.
- 5) Jeden z opiekunów wsiada ostatni.
- 6) W czasie jazdy pociągiem uczestnikom nie wolno otwierać okien i wychylać się, należy zachować porządek i czystość.
- 7) Przy wysiadaniu kolejność odwrotna - pierwszy wysiada opiekun i na peronie ustawia młodzież.
- 8) Kierownik wysiada - sprawdza przedziały.
- 9) Po uformowaniu grupy sprawdzamy listę obecności.

§ 10.

1. Poruszanie się z grupą w miastach

- 1) Przed rozpoczęciem zwiedzania obiektu lub miasta, każdy uczestnik musi być poinformowany o harmonogramie wycieczki adresie /miejscu/ pobytu docelowego, aby w razie zgubienia się potrafił dotrzeć do miejsca zbiorki.

- 2) W trakcie pieszego poruszania się z grupą w terenie miejskim opiekunowie powinni tak podzielić obowiązki, by jeden z nich znajdował się na czele grupy i kierował nią, a drugi idąc na końcu zamykał ją.
 - 3) Opiekun zamykający grupę nie może dopuścić, by któryś z uczniów pozostał za nim.
 - 4) Opiekunowie powinni poruszać się w granicach wzajemnego kontaktu wzrokowego, aby zapobiec zbytniemu rozciągnięciu grupy.
 - 5) Prowadzenie grup po ulicach, drogach i terenach publicznych powinno odbywać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego.
 - 6) Szczególną ostrożność należy zachować przy przechodzeniu z grupą przez jezdnię, należy pamiętać, że przechodzenie powinno odbyć się w taki sposób, by cała grupa przekroczyła jezdnię razem.
2. W przypadku korzystania ze środków komunikacji miejskiej należy zadbać, by wszyscy uczestnicy wycieczki:
- 1) znajdowali się w jednym pojeździe lub w jednej jego części (dotyczy pociągu, tramwaju, metra),
 - 2) znali nazwę przystanku, na którym grupa będzie wysiadać,
 - 3) znali orientacyjny czas przejazdu lub ilość przystanków do przejechania,
 - 4) posiadali ważne bilety na przejazd.

§ 11.

1. Wycieczki rowerowe

- 1) Liczba rowerów w zorganizowanej kolumnie nie może przekraczać 15.
- 2) Odległość między jadącymi kolumnami rowerów nie może być mniejsza niż 200 metrów.
- 3) Odległość roweru od roweru nie powinna przekraczać 5 m.
- 4) Kolumnę rowerów oznacza się białą chorągiewką z przodu, z tyłu umieszcza się wysunięty lizak, zamontowany do siodełka.
- 5) Jazda w kolumnie nie zwalnia kierującego pojazdem od przestrzegania obowiązujących przepisów ruchu drogowego.
- 6) Uczestnicy wycieczek rowerowych muszą mieć karty rowerowe.
- 7) Zaleca się tworzenie 10 osobowych grup pod nadzorem 2 – 3 dorosłych.
- 8) Przed rozpoczęciem jazdy opiekun powinien sprawdzić znajomość, a w razie potrzeby przypomnieć podstawowe reguły jazdy rowerem w ruchu drogowym.

- 9) Opiekun jeszcze w fazie planowania trasy winien uwzględnić regulacje tempa jazdy i dystans według możliwości najsłabszego, najczęściej najmłodszego z uczestników.
- 10) Długość dziennych odcinków trasy nie powinna przekraczać 20 km.
- 11) Opiekunowie przed rozpoczęciem jazdy powinni sprawdzić, czy wszystkie rowery znajdują się w należytym stanie technicznym i posiadają wymagane przepisami wyposażenie, m.in. oświetlenie roweru i „odblaski”.
- 12) Opiekun powinien posiadać przynajmniej jedną apteczkę oraz podstawowe części zamienne i narzędzia do podręcznych napraw (pompkę, komplet kluczy, itd.).
- 13) W czasie jazdy opiekun powinien prowadzić wycieczkę jadąc jak najbliżej prawej krawędzi jezdni. Tuż za nim winni poruszać się najsłabsi rowerzyści. Prawo o ruchu drogowym zakazuje jazdy obok siebie.
- 14) Kolumnę zamyka drugi opiekun.
- 15) Wszyscy rowerzyści powinni stosować zasadę ograniczonego zaufania.
- 16) Korzystanie z chodnika przez kierującego rowerem jest dozwolone jedynie w razie braku drogi (ścieżki) dla rowerów i niemożności korzystania z jezdni, jeżeli dozwolony jest na niej ruch pojazdów samochodowych z prędkością większą niż 60 km/h.

2. Wycieczki piesze

- 1) Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
- 2) Przy wyjściu dzieci poza teren szkoły w obrębie tej samej miejscowości powinien być zapewniony co najmniej jeden opiekun dla oddziału liczącego 15 dzieci.
- 3) W przypadku dzieci do lat 10 poruszających się w kolumnie, stosuje się przepisy o ruchu pojedynczego pieszego (art. 11 ust. 1 i 2 Prawa o ruchu drogowym). Kierownik takiej kolumny prowadzi ją po jezdni tylko wtedy, gdy nie ma chodnika lub pobocza i porusza się lewą stroną jezdni.
- 4) Piesi poniżej 10 lat nie mogą przebywać na jezdni w warunkach niedostatecznej widoczności (np. o zmroku).
- 5) Kolumna pieszych w wieku powyżej 10 lat porusza się prawą stroną jezdni, tak jak pojazdy. Długość każdej kolumny nie może przekraczać 50 metrów. Ze względów bezpieczeństwa kolumny nie mogą znajdować się na jezdni w czasie mgły.
- 6) Osoba poniżej 18 lat nie może prowadzić kolumny pieszych.

- 7) Jeżeli przemarsz kolumny pieszych powyżej 10 lat odbywa się w warunkach niedostatecznej widoczności, to pierwszy i ostatni z idących niosą latarki ze światłem białym.
- 8) Wskazane jest, aby wszyscy uczestnicy wycieczki byli wyposażeni w elementy odblaskowe.

Opieka w czasie wycieczek.

§ 12.

1. Organizator wycieczki zobowiązany jest do zapewnienia właściwej opieki i bezpieczeństwa jej uczestnikom. Nadzór w tym zakresie sprawuje kierownik wycieczki.
2. Za bezpieczeństwo uczniów podczas wycieczek odpowiedzialny jest jej kierownik oraz wyznaczeni przez niego opiekunowie. Opieka ta ma charakter ciągły i obejmuje czas od momentu zbiórki uczniów do odbioru dziecka przez rodzica.
3. Wycieczki powinny rozpoczynać i kończyć się w wyznaczonym w harmonogramie wycieczki miejscu. Miejscem zbiórki uczniów, rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest plac Zespołu.
4. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku. W sytuacji wypadku kierownik i opiekunowie zobowiązani są niezwłocznie zapewnić poszkodowanemu opiekę, w miarę możliwości udzielić pierwszej pomocy i sprowadzić fachową pomoc, a następnie zawiadomić dyrektora szkoły i rodziców /prawnych opiekunów poszkodowanego. Mają tu zastosowanie przepisy dotyczące wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
5. Kierownik wycieczki zapoznaje uczestników z regulaminem wycieczki oraz z innymi regulaminami (np. regulaminem Schronisk Młodzieżowych, regulaminem muzeów, poruszania się na obszarze parku narodowego itp.). Regulamin zaczyna obowiązywać po omówieniu, wyjaśnieniu oraz podpisaniu go przez uczestników.
6. Przy organizacji wycieczek środkami komunikacji publicznej, rowerowych, pieszych - kierownicy i opiekunowie zapoznają uczestników z przepisami o ruchu drogowym.
7. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
8. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz przybycia do punktu docelowego, opiekunowie powinni bezwzględnie sprawdzać stan liczbowy uczniów.

9. Do przewozu dzieci należy wykorzystywać tylko sprawne i dopuszczone do przewozu osób pojazdy.
10. Uczestnicy wycieczek powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków.
11. Nie wolno uczestnikom wycieczki zezwalać na kąpiel, pływanie na łodziach, kajakach jeżeli nie zostało to uwzględnione w programie wycieczki.
12. Jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga, jej uczestników zaznajamia się z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą lub w górach.
13. Osoby pozostające pod opieką szkoły lub przedszkola mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie "kąpielisk" i "pływalni" w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
14. Do obowiązku kierowników i opiekunów wypoczynku dzieci, których uczestnicy korzystają z ogólnodostępnych kąpielisk i pływalni, należy:
- 1) zapoznanie uczestników z regulaminem danego kąpieliska lub pływalni oraz czuwanie nad jego ścisłym przestrzeganiem,
 - 2) uzgodnienie z kierownikiem kąpieliska lub pływalni warunków i sposobu korzystania z kąpieliska lub pływalni zapewniających bezpieczeństwo uczestnikom.
15. Kierownicy i opiekunowie wycieczek szkolnych zobowiązani są do ścisłego przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, zarządzeń przeciw epidemiologicznym oraz regulaminów obowiązujących przy korzystaniu z wszelkich urządzeń w miejscach postoju i podróży. Ponadto zaopatrują grupę w apteczkę pierwszej pomocy.
16. Podczas organizacji bądź udziału uczniów w zawodach lub konkursach opiekę nad nimi stanowi wyznaczony przez dyrektora nauczyciel.
- W wyjątkowych sytuacjach, po otrzymaniu pisemnej zgody od rodzica, uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela podczas dojazdu.
17. Na kilka dni przed wyjazdem na wycieczkę autokarową powyżej 100 km kierownik wycieczki ma obowiązek zgłosić na policję prośbę o kontrolę pojazdu.
18. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z oddziałem wskazanym przez wychowawcę lub dyrektora Zespołu.
- Listę tych uczniów wraz z rubrykami do odnotowania frekwencji wychowawca dołącza do odpowiedniego dziennika lekcyjnego.

19. Na odstępstwa od wyżej wymienionych punktów regulaminu musi wyrazić zgodę dyrektor Zespołu.

20. Sprawy nie objęte regulaminem rozstrzyga się na podstawie przepisów nadrzędnych stanowiących podstawę jego opracowania.

Postanowienia końcowe

1. Jeżeli nie zostaną spełnione wszystkie wymagania organizacyjne dotyczące wycieczki, dyrektor Zespołu lub upoważniona przez niego osoba może nie udzielić zgody na przeprowadzenie wycieczki.

2. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się obowiązujące przepisy i szkolną Procedurę postępowania w razie wypadków.

Regulamin wycieczek szkolnych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gorzędowie wchodzi w życie w dniu 01 września 2018r.